

Grundläggande granskning av Driftnämnden Regionservice

Region Halland

Mars 2024

*Anna Olsson Lindén
Pariya Baker Zell*

Innehållsförteckning

Inledning	03
Sammanfattande bedömning med rekommendationer	04
Granskningsresultat	05
- Planering och styrning	05
- Uppföljning	09
- Måluppfyllelse	12
- Internkontrollplan	13

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder. Regionstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge regionens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse.

Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras: *Har styrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?*

För att besvara den övergripande revisionsfrågan omfattar granskningen 25 underliggande revisionsfrågor som rör styrning, kontroll, åtgärder, måluppfyllelse för verksamheten och måluppfyllelse för ekonomin. Dessa presenteras i rapporten.

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av *kommunallagen 6:6* och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av *Mål och budget 2023*. Ytterligare revisionskriterier är direktiv för styrning och uppföljning som fastställts av regionstyrelsen genom *Riktlinjer för planering och uppföljning (2019)* samt riktlinjer för intern kontroll som fastställts av regionfullmäktige genom *Reglemente Intern kontroll (2020, reviderat 2022)*. I enlighet med reglementet för intern kontroll har tjänsteorganisationen, regionkontoret, tagit fram tillhörande anvisningar. De av regionfullmäktige antagna *Reglemente för regionstyrelsen och driftnämnder (2022)* utgör grund för nämndernas och styrelsens ansvarsområden och uppgifter för år 2023.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys av verksamhetsplan, riskanalys, internkontrollplan och uppföljningsrapporter, genomgång av nämndens samtliga protokoll för revisionsåret samt intervjuer med representanter från verksamheten. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023.

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis tillräckligt), röd (otillräckligt) och grå (ej bedömningsbart).

Sammanfattande bedömning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 1b, 3d, 4b, 5a, 6a, 7a, 8b, 8e</i>	Grön	Nämndens förvaltning har fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023. Har uppnått 20 av 22 verksamhetsmål.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Nämndens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget: +4,9 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 1c, 2a, 3a-c, 4a, 4c-e, 6b, 7b-c, 8a, 8c-d</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under 2023. Ett par utvecklingsområden har noterats kopplat till målens/nämnduppdragens uppföljningsbarhet.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till Driftnämnden Regionservice:

- Säkerställ att antagna mål/uppdrag tydligt kan följas upp, genom exempelvis att besluta om indikatorer och målvärden.

Granskningsresultat - Planering och styrning

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
1. Plan för verksamheten	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden antog verksamhetsplan för år 2023 vid sammanträdet den 21 december 2022. Vid nämndens sammanträden i oktober och november 2022 har information lämnats kring arbetet med verksamhetsplan för 2023.
	b) Är plan för verksamheten upprättad i enlighet med med regionens direktiv?	Grön	Verksamhetsplanen beskriver vad nämnden ska prioritera under kommande år utifrån målstyrning, kvalitetsstyrning och ekonomistyrning. Nämnden beskriver kortfattat sitt uppdrag i verksamhetsplanen. Verksamhetsplanen beskriver regionservice uppdrag utifrån vilka behov som ska tillgodoses samt vilken lagstiftning och vilka styrdokument som är av särskilt betydelse samt målgrupper och intressenter. Vi noterar att verksamhetens organisation och ledningsstruktur inte anges.
	c) Är plan för verksamheten heltäckande, dvs. omfattar den nämndens samtliga verksamheter?	Grön	Verksamhetsplanen täcker nämndens huvudsakliga verksamhetsområde, att stödja övriga driftnämnder genom att tillhandahålla standardiserade stöd- och servicefunktioner, samt supporttjänster. Verksamhetsplanen beskriver inte hela tjänsteutbudet, men har övergripande nyckeltal för verksamheten i sin helhet.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden beslutade om en rambudget för sin verksamhet vid sammanträdet den 21 december 2022. Nämnden beslutade vid sammanträdet den 8 februari om att fastställa drift- och investeringsbudget 2023 för Regionservice. Driftnämnden Regionservice är huvudsakligen intäktsfinansierad. Nämnden har i 2023 års budget utöver sin traditionella intäktsfinansiering även en anslagsfinansiering på 9,8 mnkr. Anslagsfinansieringen avser kompensation för försörjningsberedskap samt ökad OB-ersättning.

Granskningsresultat - Planering och styrning

Revisionsfrågor	Bedömning	Kommentar
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	<p data-bbox="852 287 1727 711">Av revisionsfrågan ska vi bedöma om nämnden har mål. I <i>Riktlinje för planering och uppföljning</i> som fastställs av regionstyrelsen anges att det finnas en tydlig länk mellan vision, övergripande mål, nämndernas mål, verksamheternas syfte och aktiviteter och uppföljning. Driftnämnderna i regionen använder inte begreppet mål på nämnds nivå i sina verksamhetsplaner. Istället har nämnderna fastställt utvecklingsområden eller uppdrag som syftar till att uppnå regionfullmäktiges mål. I vår granskning har vi bedömt utvecklingsområden/uppdrag som likvärdigt med nämndmål, eftersom nämnderna använder dem för att bedöma måluppfyllelse för nämndens verksamhet och dess bidrag till fullmäktiges övergripande mål och fokusområden.</p> <p data-bbox="852 748 1727 953">Nämnden har formulerat uppdrag utifrån fyra av av fullmäktiges sju fokusområden. Nämnden har konkretiserat egna uppdrag utifrån 8 av 18 fullmäktigemål som tillhör dessa sex fokusområden. Förvaltningens uppdrag, samt området "egna utvecklingsområden", har konkretiserats genom 23 egna "nämndsmål".</p> <p data-bbox="852 991 1599 1058">Nämnden arbetar därutöver med kvalitetsindikatorer med tillhörande målvärden som en del av sin kvalitetstyrning.</p>

Granskningsresultat - Planering och styrning

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
3. Mål	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	<p>Nämnden har antagen budget för sin verksamhet att förhålla sig till.</p> <p>Nämndens ekonomiska förutsättning är att huvudsakligen finansiera sin verksamhet genom intäkter för utförda tjänster som till stor del köps av övriga regionala verksamheter.</p> <p>Driftnämnden Regionservice är huvudsakligt intäktsfinansierad och tilldelas därför ingen övergripande ram för all verksamhet. I budgetförutsättningarna för 2023 framgår att en detaljbudget ska upprättas för varje verksamhetsområde och organisatorisk enhet.</p> <p>Därutöver följer även nämnden ekonomin genom antagna kvalitetsindikatorer i verksamhetsplanens avsnitt för kvalitetsstyrning.</p>

Granskningsresultat - Planering och styrning

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
3. Mål	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	<p>Inga av nämndens mål har antagna indikatorer. Nämndens mål är formulerade som uppdrag. Det är dock inte tydligt utifrån verksamhetsplanens beskrivning hur samtliga uppdrag ska bedömas och följas upp. I uppföljningsrapporter och årsredovisning beskrivs vilket utvecklingsarbete som bedrivs inom respektive uppdrag. Vid intervjuer uppges att kvalitativ uppföljning anses vara mer ändamålsenlig utifrån uppdragens formulering än kvantitativa indikatorer.</p> <p>Kvalitetsindikatorerna med satta målvärden är tydligt uppföljningsbara.</p>
	d) Är målen upprättade i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Gul	<p>I nämndens verksamhetsplan berörs 4 av fullmäktiges 7 fokusområden. Fokusområdena är nedbrutna i fullmäktigemål. Nämnden har därefter inkluderat 8 av fullmäktiges totala 25 mål.</p> <p>Vid intervjuer framgår att verksamheten får ett urval av fullmäktigemål tilldelade sig i verksamhetssystemet Stratsys. En fördelning av mål har därmed skett inom tjänsteorganisationen.</p> <p>Revisionsfrågan bedöms, liksom tidigare år, utifrån att fullmäktige likställt samtliga fokusområden och mål för samtliga nämnder i Mål och budget 2023. Vi har förståelse för att nämnden har gjort avvägningen att vissa mål faller utanför deras grunduppdrag och därmed inte är direkt relevanta för nämnden. Samtidigt saknas en tydlig koppling mellan urvalet och fullmäktiges direktiv. En uttrycklig fördelning av mål från fullmäktige till specifika nämnder har däremot skett i Mål och budget 2024, vilket är en positiv utveckling.</p>

Granskningsresultat - Uppföljning

Revisionsfrågor	Bedömning	Kommentar
4. Rapportering och åtgärder	Grön	<p>Nämnden omfattas av regiongemensamma riktlinjer för planering och uppföljning som fastställts av regionstyrelsen år 2019. Nämnden omfattas även av instruktion för uppföljning i fullmäktiges mål- och budgetdokument för 2023.</p> <p>Av dessa direktiv framgår att rapportering till fullmäktige ska ske genom uppföljningsrapport 1, uppföljningsrapport 2 samt årsredovisning. Utöver detta görs mindre omfattande månadsrapporter under några gånger om året. Presidierna i driftsnämnderna ska också träffa regionstyrelsen för en dialog utifrån verksamhets- och ekonomisk uppföljning.</p> <p>I nämndens verksamhetsplan anges att nämnden följer upp verksamhetsplanen genom uppföljningsrapporter och årsredovisning.</p>
	Grön	<p>Nämnden har tagit del av uppföljningsrapport 1 vid sammanträdet den 24 maj 2023, uppföljningsrapport 2 vid sammanträdet den 27 september 2023 och årsredovisningen den 31 januari 2024.</p> <p>Nämnden har därutöver behandlat ett antal månadsrapporter. Månadsrapporter har upprättats per: februari den 2023-03-15, maj 2023-06-20, juli, 2023-08-23, september 2023-10-26, oktober 2023-11-22 samt november, 2023-12-20.</p> <p>Nämnden har haft nämndsdialog med regionstyrelsens arbetsutskott den 19 september 2023. Dialogen har protokollförts av regionstyrelsens arbetsutskott.</p>

Granskningsresultat - Uppföljning

Revisionsfrågor	Bedömning	Kommentar
4. Rapportering och åtgärder	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	<p data-bbox="865 225 1773 329">Uppföljningsrapporterna fokuserar på uppföljning av mål för verksamhet och ekonomi. Bedömning av måluppfyllelse för verksamheten framgår i uppföljningsrapport 1, 2 samt årsredovisning.</p> <p data-bbox="865 365 1760 469">Enligt uppföljningsrapport 1 redovisar nämnden ett positivt överskott som uppgår till +1,7 Mnkr. Prognosen för helåret uppges vara en budget i balans.</p> <p data-bbox="865 505 1789 609">Enligt Uppföljningsrapport 2 redovisar nämnden efter årets första åtta månader ett ackumulerat resultat om +3,1 Mnkr. Prognosen för helåret är ett överskott på 1 mnkr mot budget.</p> <p data-bbox="865 645 1754 711">Enligt årsredovisning uppgår nämndens ackumulerad avvikelse mot budget för helåret 2023 till +4,9 Mnkr.</p>

Granskningsresultat - Uppföljning

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	<p>Nämnden har nått en god måluppfyllelse per helår (se fråga 5a). Vi bedömer därmed att nämnden rimligtvis har vidtagit tillräckliga åtgärder för att nå mål för verksamheten.</p> <p>I uppföljningsrapport 1 och 2 och årsredovisningen följs respektive mål upp genom en beskrivning av det utvecklingsarbete som bedrivits mot målet. Vi noterar att för de mål som delvis uppfylls anges inte tydligt för samtliga mål vilka åtgärder som vidtagits eller planeras att vidtas för att nå målen, vilket vi bedömer som en brist.</p> <p>Vi har noterat att nämndens mål "Skapa arbetsform för att fånga och driva initiativ i nätverk kring digitalisering" inte redovisats i uppföljningsrapport 1, 2 och årsredovisning. I årsredovisningens kommentar kring fokusområdet "Accelerera digital transformation" så berör sista stycket just det uppdrag som låg under målet så det har skett en återrapportering kring uppdraget men inte i ett önskat matchningsförhållande gentemot verksamhetsplanen disposition då rapportgeneratorn inte tagit med det målet som en rubriknivå.</p>
	e) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	<p>Nämnden har nått en god måluppfyllelse per helår (se fråga 5b). Vi bedömer därmed att nämnden inte haft behov av att vidta åtgärder för att motverka underskott.</p>

Granskningsresultat - Måluppfyllelse

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Måluppfyllelsen för nämndens uppdrag uppgår till 20 uppfyllda mål och 2 delvis uppfyllda mål.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	<p>Nämndens ackumulerade avvikelse mot budget för helåret 2023 uppgår till +4,9 mnkr.</p> <p>Enligt årsredovisningen är nämndens intäkter 76,9 mnkr högre än budgeten för intäktsutveckling på 622 mnkr. Kostnadsutvecklingen är 72 miljoner högre än budgeten på -632 mnkr. Behovet av nämndens tjänster har under året överstigit budgeterad nivå.</p> <p>Enligt årsredovisning och uppföljningsrapport 2 är även av anledningarna till nämndens positiva budgetavvikelse att verksamheten inte hunnit nyttja anslagna medel för arbetet för ökad försörjningsberedskap. Projektet är stort och vissa delar, bland annat införandet av lagersystem, har dragit ut på tiden. I slutet av juni beslutades, enligt uppföljningsrapport 2, att årets anslagsfinansiering avseende försörjningsberedskap kommer övergå till intäktsfinansiering från och med år 2024.</p> <p>Vi noterar att den ordinarie verksamheten redovisar en negativ avvikelse. Enligt årsredovisningen kommer anledningarna till negativ avvikelse till största del få kompletterande finansiering till år 2024.</p>

Granskningsresultat - Internkontrollplan

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
6. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med direktiv?	Grön	<p>Förvaltningens samtliga avdelningar har genomfört SWOT-analyser som senare har utgjort grunden för förvaltningens samlade riskanalys. Nämndens arbetsutskott samt Driftnämnden som helhet har berett riskanalysen i två steg.</p> <p>Riskanalysen definierar riskområden och risker, vilka har bedömts utifrån sannolikhet för inträffande och konsekvens/allvarlighetsgrad. Tio risker har identifierats.</p>
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	<p>Riskanalysen är dokumenterad. Riskanalys inför internkontrollplan 2023 har behandlats av nämnden vid två sammanträden, den 19 oktober och 22 november 2022.</p>
7. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med direktiv?	Grön	<p>En internkontrollplan för år 2023 har upprättats med fyra risker med tillhörande kontrollmoment. Kontrollmomenten har en beskrivning av kontrollmetoder samt redovisnings frekvens.</p>

Granskningsresultat - Internkontrollplan

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
7. Plan för intern kontroll	b) Har nämnden antagit plan för innevarande år?	Grön	Driftnämnden har upprättat en internkontrollplan vid sammanträdet den 21 december 2022 för år 2023.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Internkontrollplanen omfattar fyra risker inom verksamhetens huvudprocess / verksamhetsprocess och stödprocess. Planen omfattar risker som rör verksamhetens genomförande, kvalitet och HR. Nämnden har inte inkluderat ekonomiska risker i internkontrollplanen, men vi noterar att ekonomin följs upp genom rapportering av verksamhetsplanen och dess kvalitetsindikatorer samt månadsvis genom ordinarie rapportering till nämnden.
8. Rapportering av intern kontroll	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?	Grön	Redovisningsfrekvens av kontrollmoment framgår av nämndens internkontrollplan för 2023. Kontrollmoment ska följas upp i samband med uppföljningsrapport 1, 2 och genom årsrapport.

Granskningsresultat - Internkontrollplan

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
8. Rapportering av intern kontroll	b) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Uppföljning av internkontrollplanen redovisas i samband med uppföljningsrapport 1 den 24 maj 2023 och uppföljningsrapport 2 den 27 september 2023. Uppföljning av internkontrollplan per helår har rapporterats den 31 januari 2024.
	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Grön	I uppföljningsrapport 1, 2 och uppföljning för helår anges bedömning av resultat. För varje kontrollmoment beskrivs tydligt metoden som använts vid genomförd kontroll, resultatet av genomförd kontroll samt en kortfattad slutsats och en åtgärdsplan.
	d) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	I uppföljningsrapport 1 bedöms samtliga kontrollmoment som delvis uppfyllda. Tre risker följs av en kort beskrivning av åtgärd och för ett kontrollmoment ska förslag till eventuell åtgärd noteras efter kontroll i samband med uppföljningsrapport 2. I uppföljningsrapport 2 bedöms samtliga kontrollmoment som delvis uppfyllda. Åtgärder är tydligt beskrivna och följs av en status för om de "ska" åtgärdas eller om det "har" åtgärdats. Endast ett kontrollmoment har åtgärdats vid UR2. Vid uppföljningsrapporten per helår har två kontrollmoment bedöms som uppfyllt och två bedöms som delvis uppfyllda. Kontrollmomenten som bedöms som delvis uppfyllda har båda åtgärder som vidtagits.
	e) Sker rapportering till styrelse i enlighet med direktiv?	Grön	Driftnämnden har den 31 januari 2024 beslutat att överlämna årsrapporten till Regionstyrelsen. Vi har vid granskningstillfället inte kunnat verifiera att styrelsen behandlat den på sitt sammanträde än.

2024-03-20

Marie Lindblad

Anna Olsson Lindén

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Region Halland enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan som antagits av regionens revisorer den 6 september 2023. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.